

СТАНОВИЩЕ

от доц. д-р Невелина Миткова Попова,
преподавател по кинодраматургия в НБУ
(професионално направление Кинознание, киноизкуство и телевизия, 05.08.03),
член на научното жури по конкурса за академична длъжност „доцент“,
обявен от ЮЗУ „Неофит Рилски” в ДВ. Бр. 52/02.07.2019 година по професионално
направление 8.4. Театрално и филмово изкуство (Кинознание, киноизкуство и телевизия
(Филмова и телевизионна режисура)

Относно: научната, научно-приложната и професионално-академичната дейност и
продукция, представена от кандидата по конкурса

д-р Ирина Огнянова Китова,
главен асистент в Катедра «Телевизионно, театрално и киноизкуство»,
Факултет по изкуствата на ЮЗУ «Неофит Рилски» - Благоевград

1.Обобщени данни за научната продукция и дейността на кандидата.

Ирина Китова се представя на конкурса за заемане на академична длъжност «доцент» с впечатляващо количество трудове – две монографии, множество публикации в най-авторитетни научни издания и в специализирани издания в областта на изкуствата, най-разнообразни творчески изяви, участия в различни национални и международни научни, образователни и художественотворчески проекти, сериозна педагогическа работа, при това в катедрата, където от години е доктор и главен асистент и където сега е обявен конкурсът за заемане на академичната длъжност «доцент». Цифрите на наукометричните показатели са достатъчно красноречиви : вместо необходимите 360 точки, нейните трудове събират 970 точки. Въпросът, разбира се, не е в цифрите и в количеството. Едва ли можем да сведем духовната дейност до сухи цифрени показатели. Наистина съм впечатлена от мащаба на представените на конкурса работи. Те свидетелстват за едно сериозно и последователно развитие, за зрялост и посветеност, за чувство на принадлежност към света на киното, хуманитарните науки и преподавателската работа. Тези трудове ми носят едно светло чувство, в тях аз усещам спокойствието на намерения път, на трайното и последователно разгръщане на творческия потенциал на Ирина Китова. В нейния път дълбочината на мисълта и на теоретичните търсения намират пряка връзка с практическата ѝ работа като режисьор, сценарист, педагог и продуцент инициатор на множество проекти, насочени към младите и филмовата общност. Ирина Китова има сериозни познания и цялостен поглед върху процесите и поколенията в българското и световното кино. Това е рядко качество за хората от нейното поколение и затова е още по-ценно сред роящите се безпаметства.

2. Оценка на научните и на практическите резултати и приноси на представената за участие в конкурса творческа продукция.

Научните трудове на Ирина Китова са в две основни направления:нови

концепции, теория и методология на обучението по филмова и телевизионна режисура (8 публикации) и филмова теория и кинознание (6 публикации). Тези публикации са включени и разгърнати като цялостна система в двете представени монографии.

«Интерактивността като подход и метод в практическото обучение на студенти в областта на филмовата и телевизионна режисура и съвременните аудиовизуални изкуства. Андрагогически студии» е основният труд, с който Ирина Китова кандидатства на обявения конкурс. Той е резултат от преподавателската работа на авторката през годините. Това е оригинален научно-приложен труд, несъмнено приносен, в който авторката разработва оригинален теоретичен модел на обучение на студенти в областта на филмовата и телевизионна режисура и аудиовизуалните изкуства - чрез шест модула за интерактивно практическо обучение. За създаването на тази педагогическа система Ирина Китова е възможно най-подготвеният човек. Не само заради дългогодишната преподавателска практика в ЮЗУ, а и заради магистратурите ѝ в НБУ – по-специално «Мениджмънт на образованието за възрастни», с която тя надгражда културологията от Софийския университет и филмовата режисура от ЮЗУ «Неофит Рилски». Добре структурирана, богата на конкретни примери и упражнения, тази книга по своята същност е пример за съчетаването на теорията с практиката в динамичноменящата се ситуация на съвременния комуникативен акт и образователен процес. Тази система директно реализира идеите на Ирина Китова за «прякото включване на отделния човек в общи или споделени процеси...» в контекста на новата медийна среда и постоянно ускоряващия се живот, все по-наситен със значения, впечатления, виртуални и дигитални зависимости. В един такъв контекст кинообразованието като възможност за активно смислообразуване и преживяване на света може да се превърне в спасителен остров за човека.

Не мога да не отбележа с няколко думи и научните приноси на другата монография – «Парадигми на комуникацията», в основата на която е вграден дисертационният труд на Ирина. Това е много сериозна респектираща книга, базисен научен труд, в който Ирина се разкрива като сериозен хуманитарен изследовател, работещ винаги с множеството контексти, които се срещат и чрез които се осмисля една филмова творба – в процесите на нейното създаване и на нейното разпространение. Тази книга дефинира различните структуриращи модели на комуникацията във филмовото изкуство, като «основният акцент е върху основанията за формулирането на парадигмите на кинокомуникация в контекста на битието на авторите, творбите и изкуството като цяло в съвременната културна ситуация». Ирина Китова обособява пет парадигми на комуникацията – на онтологичното основание, на културното вписване, на митологичните проекции, на субектно-обектните транспозиции и на знаково-символните интерпретации. Систематизирани са съществени аспекти на влиянието на процесите на глобализация и на дигиталните реалности върху традиционните и променящи се представи и концепции за изкуство. Осмислени са новите културни функции на филмите и аудиовизуалните творби в динамично изменящото се медийно пространство. Тази нейна теоретична система дава възможност да се разкрият социалните и културните взаимодействия на интерактивно смислово равнище в самите процеси на киноизкуството, в динамиката на триадата «автор-филм-публика».

Сред множеството публикации (общо 14 на брой) не мога да не спомена

статията «Документалното кино като поле на взаимното проникване на индивидуалните светове». Както се вижда от заглавието, тя е посветена на документалното кино. Тук отново Ирина Китова разглежда филма като преживяване на реконструираната реалност, като среща на множество индивидуални светове, като възможност да видим света «през погледа на другия», да се обърнем «навътре - към себе си». Статията е публикувана в сп. «Философия», кн. 1, 2017 година и в Web of science.

Освен научните си публикации Ирина представя за конкурса справки за участие в 11 творчески и професионални проекта, 5 научноизследователски проекта, 3 образователни проекта и 8 културни проекта, както и справка за участие в различни научни конференции, семинари и други научно-приложни форуми. Поради ограничения обем на становището ще спомена само някои от тях. Тя е сценарист и режисьор на прекрасния документален филм «Едни софийски бардове и други местни птици» (2015), сценарист на епизод от телевизионната документална поредица «Умно село» - «Извинете – може ли истината – Анна Петкова, Елдора Трайкова» (2016), сценарист на проект за пълнометражен игрален филм «Защитени видове», спечелил субсидия от Националния филмов център, драматургичен консултант на няколко филмови проекта и работещ активно с младите продуцент.

Сред многото дейности и проекти като централна нейна реализирана инициатива се откроява платформата «Неконформистка алтернатива». Ирина Китова е основател, ръководител и главен куратор на тази платформа, чиято цел е да подкрепя млади и независими творци и артисти в областта на аудиовизуалните изкуства. Платформата представя международни програми, работи с партньори от цял свят, организира изложби, работилници, уъркшопи и конкурси за подкрепа на краткометражни независими филмови проекти.

3. Критични бележки и препоръки.

Сериозността на всички представени трудове и прецизността, с която те са подготвени като материали за конкурса е наистина респектираща. Ирина Китова плува свободно и достойно из тези теоретични полета и нивото на нейната теоретична компетентност е толкова високо, че е трудно да се направят препоръки. Мисля обаче, че за в бъдеще, при следващите ѝ трудове, тя би могла малко да опрости своя високо научен изказ, да се стреми към по-кратки и облекчени откъм научна терминология изречения.

Заклучение

Присъствието на Ирина Китова в различните пространства на съвременната култура е истински плодотворно – като теоретик и автор, като преподавател и като постоянно действащ човек, събиращ активно около себе си млади съмишленици, търсещи заедно промяна и смисъл чрез света на киното и то винаги ме е радвало. Мога само да ѝ пожелаем сили и успех във всички бъдещи пътища.

Убедено подкрепям кандидатурата на гл. ас. д-р Ирина Китова за заемане на академична длъжност „доцент” и гласувам „ДА”.

09. 10. 2019.

София

доц. д-р Невелина Попова

OPINION

By Assoc. Prof. Dr. Nevelina Mitkova Popova, lecturer in film dramaturgy at NBU (professional field of Film Studies, Cinema and Television, 05.08.03), member of the scientific jury of the competition for academic position “Associate Professor”, announced by SWU “Neofit Rilski” in the State Gazette. No. 52 / 02.07.2019 by professional field 8.4 Theater and Film Arts (Film studies, Film art and Television) (Film and TV directing)

Subject: Scientific, applied and professional-academic activity and production presented by the candidate Dr. Irina Ognyanova Kitova, Chief Assistant Professor at the Department of Television, Theater and Cinema, Faculty of Arts of South-West University “Neofit Rilski” – Blagoevgrad

1. Summarized data on the applicant’s scientific production and activities.

Irina Kitova present herself at the competition for academic position “Associate Professor” with an impressive amount of work – two monographs, numerous publications in the most authoritative scientific publications and in specialized editions in the field of arts, a variety of creative appearances, participation in various national and international scientific, educational and artistic projects, serious pedagogical work, moreover, in the department, where for many years she has been a doctor and chief assistant and where now the competition for the occupation of the academic position “Associate Professor” is announced. The numbers of the scientometric indicators are eloquent enough: instead of the necessary 360 points, her works accumulate 970 points. The issue, of course, is not in numbers and quantity. We can hardly reduce spiritual activity to dry numbers. I’m really impressed with the scale of the works presented at the competition. They testify to a serious and consistent development, to maturity and dedication, to a sense of belonging to the world of cinema, the humanities and teaching. These works bring me a bright feeling, in them I can feel the calmness of the found path, the lasting and consistent unfolding of the creative potential of Irina Kitova. In her journey, the depth of thought and theoretical pursuits find a direct connection to her practical work as a director, screenwriter, educator and producer, initiator of numerous projects aimed at the young and the film community. Irina Kitova has a serious knowledge and a comprehensive view of the processes and generations in Bulgarian and world cinema. This is a rare quality for people of her generation and is therefore even more valuable among the swarming lack of memories.

2. Evaluation of the scientific and practical results and contributions of the creative production submitted for participation in the competition.

Irina Kitova’s scientific works are in two main directions: new concepts, theory and methodology of training in film and television directing (8 publications) and film theory and film studies (6 publications). These publications are included and expanded as a complete system in the two monographs presented.

“Interactivity as an approach and method in the practical training of students in the field of film and television directing and contemporary visual arts. Andragogical studies.” is the main work with which Irina Kitova applied for the announced competition. It

is the result of the author's teaching work over the years. This is an original scientific and applied work, undoubtedly a contribution, in which the author develops an original theoretical model of teaching students in the field of film and television directing and audiovisual arts – through six modules for interactive practical training. For the creation of this pedagogical system, Irina Kitova is the most prepared person possible. Not only because of her long teaching practice at SWU, but also because of her Master's Degree at NBU – in particular, "Management of Adult Education", with which she builds on the "Cultural studies" at Sofia University and the "Film directing" at SWU "Neofit Rilski". Well structured, rich in concrete examples and exercises, this book is, by its very nature, an example of how theory is combined with practice in the dynamic changing situation of contemporary communicative act and educational process. This system directly implements Irina Kitova's ideas for "direct involvement of the individual in communal or shared processes..." in the context of the new media environment and the ever-accelerating life, increasingly saturated with meanings, impressions, virtual and digital dependencies. In such a context, filmmaking as an opportunity for the active creation of meaning and experiencing the world can become a life-saving island for man.

I cannot but mention in a few words the scientific contributions of the other monograph – "Paradigms of Communication", which is based on Irina's dissertation. This is a very serious respecting book, a basic scientific work, in which Irina reveals herself as a serious humanitarian researcher, always working with the many contexts that are encountered and through which a film work is conceived – in the processes of its creation and distribution. This book defines the various structuring patterns of communication in film art, with "the main emphasis being on the grounds for formulating the paradigms of film communication in the context of the existence of authors, works and art in general in the contemporary cultural situation.". Irina Kitova distinguishes five paradigms of communication – ontological grounds, cultural inscription, mythological projections, subject-object transpositions and sign-symbolic interpretations. Essential aspects of the impact of globalization processes and digital realities on traditional and changing understandings and concepts of art have been systematized. The new cultural functions of films and audiovisual works in a dynamically changing media space have been conceived. This theoretical system makes it possible to reveal the social and cultural interactions on an interactive semantic level in the processes of cinema itself, in the dynamics of the "author-film-audience" triad.

Among the many publications (14 in total) I cannot but mention the article "Documentary Cinema as a Field of Interpenetration of Individual Worlds". As the title shows, it is dedicated to documentary. Here again, Irina Kitova regards the film as an experience of reconstructed reality, as a meeting of many individual worlds, as an opportunity to see the world "through the other's eyes", to turn "inward – to ourselves". The article was published in "Philosophy Magazine", Vol. 1, 2017 and in Web of science.

In addition to her scientific publications, Irina presents for the competition references for participation in 11 creative and professional projects, 5 research projects, 3 educational projects and 8 cultural projects, as well as a reference for participation in various scientific conferences, seminars and other scientific and applied forums. Due to the limited scope of the opinion, I will mention only a few. She is the writer and director of the wonderful documentary "Some Sofia Bards and Other Local Birds" (2015), screenwriter of an episode of the television documentary series "Smart Village" – "Excuse me – Can I have the truth – Anna Petkova, Eldora Traykova" (2016), screenwriter for the feature film project

“Protected Species”, won a grant for the National Film Center, dramaturgical consultant for several film projects and working actively with young producers.

Among its many activities and projects, “The Nonconformist alternative” platform stands out as its central initiative. Irina Kitova is the founder, director and curator of this platform, which aims to support young and independent artists and artists in the field of audiovisual arts. The platform presents international programs, works with partners from around the world, organizes exhibitions, workshops and competitions to support independent short film projects.

3. Critical notes and recommendations.

The seriousness of all the works presented and the precision with which they have been prepared as materials for the competition is truly respectable. Irina Kitova swims freely and with dignity in these theoretical fields and her level of theoretical competence is so high, that it is difficult to make recommendations. However, I think that in the future, in her future works, she might be able to simplify her highly scientific statement a little, to strive for shorter and easier-to-use scientific terminology sentences.

Conclusion

The presence of Irina Kitova in the different spaces of contemporary culture is truly fruitful – as a theorist and author, as a teacher and as a constantly active person, gathering around her young adherents, seeking change and meaning through the world of cinema, and it has always pleased me. I can only wish her strength and success in all future ways.

I strongly support the candidacy of Chief Assistant Professor Dr. Irina Kitova for the academic position of “Associated Professor” and I vote “YES”.

Убедено подкрепям кандидатурата на гл. ас. д-р Ирина Китова за заемане на академична длъжност „доцент” и гласувам „ДА”.

09. 10. 2019.

Sofia

Assoc. Prof. Dr. Nevelina Popova